

Kasvatus- ja opetuslautakunta 23.9.2025

Talousarvion valmistelu vuodelle 2026

Talouden tasapainotuksen toimenpiteiden vaikutusten ennakkoarviointia

Talouden tasapaino–ohjelma toimenpiteiden vaikutusten ennakoarviointi

Toimenpide: **Varhaiskasvatus, kesäpäivystyksen tiivistäminen edelleen, 20 000 €**

- 1. Kuntalaisvaikutukset (lapset, nuoret, lapsiperheet, kuntalaiset)
- 2. Vaikutukset kaupungin henkilöstöön
- 3. Vaikutukset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
- 4. Vaikutukset asuinalueisiin
- 5. Vaikutukset ympäristöön, luontoon ja ilmastoon
- 6. Muut mahdolliset vaikutukset, esim. yritysvaikutukset

Lyhyen aikavälin vaikutukset	Pitkän aikavälin vaikutukset
1.Lapsi on kesällä hoidossa eri päiväkodissa kuin muuna toiminta-aikana. Lapsella kesä-elokuussa useampi päiväkotimissä hoitoa tarjotaan. 2. Henkilöstö saa 4 viikon kesäloman (vuosilomaoikeus 38 +5). Henkilöstö toimii suuremmissa työyhteisöissä. 3. Osalla perheistä palvelu on lähipalvelua osalla matka voi olla haasteena lapsen osallistumiselle. 4. Kesällä oman asuinalueen päiväkotimissä ei ole auki 5. Oman auton käytön lisääntyminen. 6. Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä, ottaen huomioon asutuksen sijainti ja liikenneyhteydet. Erityistä tukea tarvitsevien lasten huomioiminen vaikeutuu, mikä voi johtaa inklusion toteutumisen heikkenemiseen.	1. Kesällä oman asuinalueen päiväkotimissä ei ole auki 2. Lomapalkkavelka vähentyy. Mahdollistetaan tukipalveluiden henkilöstön kesälomat. 3. Eri alueilla on eriasteinen palvelu. Palveluiden saavutettavuus. 4. Eri asuinalueiden joukkoliikenteen käyttöä tulee tarkastella 5. Kiinteistöjen määrä vähenee, ylläpito kustannukset. 6.

Talouden tasapaino–ohjelman toimenpiteiden vaikutusten ennakkoarviointi

Toimenpide: **Varhaiskasvatus, vuorohoidon järjestämisen muutos Kurussa, 40 000€**

- 1. Kuntalaisvaikutukset (lapset, nuoret, lapsiperheet, kuntalaiset)
- 2. Vaikutukset kaupungin henkilöstöön
- 3. Vaikutukset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
- 4. Vaikutukset asuinalueisiin
- 5. Vaikutukset ympäristöön, luontoon ja ilmastoon
- 6. Muut mahdolliset vaikutukset, esim. yritysvaikutukset

Lyhyen aikavälin vaikutukset 1. Vuorohoito järjestetään keskitetysti vain Rinteen vuorohoitoa tarjoavassa päiväkodissa 2. Henkilöstön vähennys 1htv (1 vakanssi + sijaisuudet) 3. Lapsilla on eripituinen matka vuorohoitoa tarjoavaan päiväkotiin, hoitopäivän pituus 4. Palvelu on eriarvoista. 5. Lisää perheen oman auton käyttöä. 6. Muutos voi luoda uuden työpaikan Kuruun (yksityinen perhepäivähoitaja). Varhaiskasvatustuksen mukaan kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä, ottaen huomioon asutuksen sijainti ja liikenneyhteydet. Matka-ajan ja tätä kautta hoitopäivän pituuden muutos riippuu merkittävästi työpaikan sijainnista.	Pitkän aikavälin vaikutukset 1. Vuorohoito järjestetään keskitetysti vain Rinteen vuorohoitoa tarjoavassa päiväkodissa 2. Henkilöstöresurssin tarkastelu 3. Kurussa vuorohoidossa olevien lasten hoitopäivä ja matka-aika autossa voi pidentyä merkittävästi. 4. 5. Vaikutus perheiden työllistymiseen. 6.
--	--

Talouden tasapaino–ohjelman toimenpiteiden vaikutusten ennakkoarviointi

Toimenpide: **Varhaiskasvatuksen vaaterahasta luopuminen, 60 000 €.**

- 1. Kuntalaisvaikutukset (lapset, nuoret, lapsiperheet, kuntalaiset)
- 2. Vaikutukset kaupungin henkilöstöön
- 3. Vaikutukset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
- 4. Vaikutukset asuinalueisiin
- 5. Vaikutukset ympäristöön, luontoon ja ilmastoon
- 6. Muut mahdolliset vaikutukset, esim. yritysvaikutukset

Lyhyen aikavälin vaikutukset

- 1. Lasten ulkoilu haastavissa sääolosuhteissa voi vähentyä, mikäli kasvattajalla ei ole riittäviä ulkoiluvaatteita. Vakassa ulkoillaan sekä aamu että iltapäivällä yhteensä reilu kolme tuntia päivässä.
- 2. Henkilöstön veto- ja pitovoimatekijöitä tulee tarkastella . Rekrytoinnissa nyt positiivinen lisä, joka poistuisi.
- 3. Kaikki työntekijät ovat tasa-arvoisessa asemassa
- 4.
- 5.
- 6.

HUOM. Nyt vaaterahalla ei ole hankittu yhtenäisiä työasuja. Se on annettu työntekijöille veronalaisena tulona. Tämä luo mielikuvaa siitä, että vaateraha on palkanlisä eikä se asia, jolla vaaterahan saamista on ennen sen saamista erityisesti perusteltu.

Pitkän aikavälin vaikutukset

- 1. Toimintakulttuurin muutos mahdollisuus.
- 2. Tarkastellaan varhaiskasvatuksen työntekijöiden palkkarakennetta. Seudullinen kilpailu työntekijöistä, millä erottaudutaan muista seudun kunnista?
- 3. Verrataan varhaiskasvatuksen työntekijöiden työnvaativuuteen liittyviä tekijöitä kunnan muihin ammattiryhmiin esim. ulkoiluajan pituus vuodenaikojen mukaan.
- 4.
- 5.
- 6.

Talouden tasapaino–ohjelman toimenpiteiden vaikutusten ennakoarviointi

Toimenpide: **Varhaiskasvatus ja perusopetus, poistetaan Nepsy-koulutusten erillinen määräraha, 20 000 €.**

- 1. Kuntalaisvaikutukset (lapset, nuoret, lapsiperheet, kuntalaiset)
- 2. Vaikutukset kaupungin henkilöstöön
- 3. Vaikutukset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
- 4. Vaikutukset asuinalueisiin
- 5. Vaikutukset ympäristöön, luontoon ja ilmastoon
- 6. Muut mahdolliset vaikutukset, esim. yritysvaikutukset

Lyhyen aikavälin vaikutukset

- 1. Nepsy-osaamisen laajeneminen hidastuu.
- 2. Henkilöstö ei voi osallistua nykyisellä tavalla prosessimuotoisiin Nepsy-valmentaja – koulutuksiin.
- Olemassa olevien Nepsy-osaajien hyödyntäminen tehostuu.
- 3. Yhdenvertaisuuden toteutuminen Nepsy-osaamisessa hidastuu alueellisesti.
- 4.
- 5.
- 6.

Pitkän aikavälin vaikutukset

- 1. Nepsy-osaamisen saatavuus eri puolilla Ylöjärveä vaihtelee.
- 2. Henkilöstö voi osallistua Osakkeen tarjoamille Nepsy-kursseille (lyhyt muotoinen täydennyskoulutus).
- 3. Jo hankittu osaamisen pääoma jakautuu vähitellen kentälle. Muita osaamisen kehittämisen väyliä hyödynnetään nykyistä tehokkaammin.
- 4.
- 5.
- 6.

Talouden tasapaino–ohjelman toimenpiteiden vaikutusten ennakoarviointi

Toimenpide: **Varhaiskasvatus, sijaisten käytön tarkastelu, 40 000 €**

- 1. Kuntalaisvaikutukset (lapset, nuoret, lapsiperheet, kuntalaiset)
- 2. Vaikutukset kaupungin henkilöstöön
- 3. Vaikutukset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
- 4. Vaikutukset asuinalueisiin
- 5. Vaikutukset ympäristöön, luontoon ja ilmastoon
- 6. Muut mahdolliset vaikutukset, esim. yritysvaikutukset

Lyhyen aikavälin vaikutukset	Pitkän aikavälin vaikutukset
1. Lasten turvallisuus ja lakisääteinen henkilöstömitoitus pitää varmistaa. 2. Henkilöstön siirtämistä ryhmästä ja yksiköstä toiseen pitää lisätä. Määräaikaisten työsuhteiden alkamis-päätymispäiviä tulee tarkastella. 3. 4. 5. 6.	1. Lasten turvallisuus ja lakisääteinen henkilöstömitoitus pitää varmistaa. Sijaiskulujen väheneminen luo mahdollisuuden panostaa voimavaroja toiminnan kehittämiseen, esim. työhyvinvointiin. 2. Henkilöstön siirtäminen on osa päivittäistä toimintakulttuuria, Työsuhteiden ketjuttaminen saattaa lisääntyä, jos sijaisten tarve ei kokonaisuutena vähene. 3. 4. 5. 6.

Talouden tasapaino–ohjelman toimenpiteiden vaikutusten ennakoarviointi

Toimenpide 4: Perusopetuksen perusopetusryhmien muodostamisen muutos, yläraja vuosiluokilla 1-9 24 oppilasta

- 1. Kuntalaisvaikutukset (lapset, nuoret, lapsiperheet, kuntalaiset)
- 2. Vaikutukset kaupungin henkilöstöön
- 3. Vaikutukset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
- 4. Vaikutukset asuinalueisiin
- 5. Vaikutukset ympäristöön, luontoon ja ilmastoon
- 6. Muut mahdolliset vaikutukset, esim. yritysvaikutukset

Lyhyen aikavälin vaikutukset

- 1. Perusopetuksessa opetuksen laatu kärsii, jos opettajan aika oppilasta kohti vähenee.
- 2. Opettajien jaksaminen on koetuksella, jos luokkakoko kasvaa. Huomioitava oppimisen tuen lakiuudistuksen toimeenpano samanaikaisesti.
- 3. Koulut ovat eriarvoisessa asemassa, jos joissakin kouluissa joudutaan kasvattamaan opetusryhmän kokoa, mutta samaa ei voida tehdä muissa kouluissa oppilasmäärän takia.
- 4.
- 5.
- 6.

Tutkimustulokset eivät tue oletusta siitä, että opetusryhmän koko on merkittävästi yhteydessä oppimistuloksiin. Opetusryhmän koko ei muuta opettajan persoonaa ja siitä johtuvia työtapoja tai toimintaympäristötekijöitä.

Pitkän aikavälin vaikutukset

- 1. Perusopetuksessa opetuksen laatu kärsii, jos opettajan aika oppilasta kohti vähenee. Ryhmäkoon kasvattaminen ei ota huomioon mahdollisia kaupunkiin muuttavia oppilaita, jos ryhmäkoko laitetaan lähelle maksimia.
- 2. Opettajien jaksaminen on koetuksella, jos luokkakoko kasvaa. Huomioitava oppimisen tuen lakiuudistuksen toimeenpano samanaikaisesti.
- 3. Koulut ovat eriarvoisessa asemassa, jos joissakin kouluissa joudutaan kasvattamaan opetusryhmän kokoa, mutta samaa ei voida tehdä muissa kouluissa oppilasmäärän takia.
- 4.
- 5.
- 6.

Talouden tasapaino—ohjelman toimenpiteiden vaikutusten ennakoarviointi

Toimenpide 6: Koululaisten iltapäivähoidon taksan nostaminen 10 € / kk t, 25 000 €.

- 1. Kuntalaisvaikutukset (lapset, nuoret, lapsiperheet, kuntalaiset)
- 2. Vaikutukset kaupungin henkilöstöön
- 3. Vaikutukset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
- 4. Vaikutukset asuinalueisiin
- 5. Vaikutukset ympäristöön, luontoon ja ilmastoon
- 6. Muut mahdolliset vaikutukset, esim. yritysvaikutukset

Lyhyen aikavälin vaikutukset

- 1. - Lapsiperheiden taloudellinen tilanne heikkenee, erityisesti pienituloisilla.
 - Perheet voivat joutua lopettamaan iltapäivätoiminnan kokonaan.
 - Lasten turvallisuus ja hyvinvointi voivat heikentyä, jos lasten iltapäivät muuttuvat valvomattomiksi.
 - Työpaikkojen (kaupungin vakanssit) määrä vähenee.
- 2. - Henkilöstön työmäärä voi vähentyä, jos osallistujamäärä pienenee.
 - Laskutuksen ja hallinnon työ voi lisääntyä hetkellisesti taksamuutoksen vuoksi.
- 3. - Epätasa-arvo voi kasvaa: vähävaraiset perheet joutuvat luopumaan palvelusta, varakkaammat jatkavat toiminnassa.
 - Syrjäytymisriskissä olevat lapset voivat jäädä ilman valvottua iltapäivätoimintaa.
- 4. - Alueellisia eroja voi syntyä toiminnan laajuudessa.
 - Alueilla, joissa pienituloisia on paljon, palvelun käyttö voi laskea tai loppua kokonaan.
- 5. - Koulukuljetusten määrä lisääntyy, jos lapsi käyttää koulumatkaetuuden koulusta kotiin. (Iltapäivätoiminnasta kotiin etuuteen ei ole oikeutettu.)
- 6. - Yksityiset toimijat voivat hyötyä, jos perheet ostavat palvelua yksityisiltä toimijoilta.
 - Voi lisätä harmaata taloutta. Esimerkiksi naapuri- tai sukulaisvalvonta toteutetaan ilman virallista maksua.
 - Kaupungin imago lapsi- ja perheystävällisyydestä kärsii.

Pitkän aikavälin vaikutukset

- 1. - Perheiden eriarvoisuus kasvaa.
 - Lasten sosiaalinen eriytyminen voi lisääntyä, jos kaikki eivät pääse mukaan toimintaan.
 - Voi vaikuttaa huoltajien työssäkäyntiin, jos iltapäivätoiminta ei ole saavutettavissa.
 - Työpaikkojen (kaupungin vakanssit) määrä vähenee.
- 2. - Henkilöstötarve vähenee, jos osallistujamäärät laskevat pysyvästi.
- 3. - Pitkäaikainen eriarvoisuuden kasvu palveluiden saavutettavuudessa.
 - Riski yhteiskunnalliseen eriytymiseen lisääntyy.
- 4. - Alueellinen epätasa-arvo voi korostua jos alueella ei järjestetä iltapäivätoimintaa.
 - Pitkällä aikavälillä voi vaikuttaa alueiden houkuttelevuuteen lapsiperheille.
- 5. - Koulukuljetusten määrä lisääntyy, jos lapsi käyttää koulumatkaetuuden koulusta kotiin. (Iltapäivätoiminnasta kotiin etuuteen ei ole oikeutettu.)
- 6. - Julkisen palvelun vetovoima voi heikentyä.
 - Kaupungin imago lapsi- ja perheystävällisyydestä kärsii.

Talouden tasapaino–ohjelman toimenpiteiden vaikutusten ennakkoarviointi

Toimenpide 1: **Sijaisten käytön tarkastelu, perusopetus ja lukio,60 000 €**

- 1. Kuntalaisvaikutukset (lapset, nuoret, lapsiperheet, kuntalaiset)
- 2. Vaikutukset kaupungin henkilöstöön
- 3. Vaikutukset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
- 4. Vaikutukset asuinalueisiin
- 5. Vaikutukset ympäristöön, luontoon ja ilmastoon
- 6. Muut mahdolliset vaikutukset, esim. yritysvaikutukset

Lyhyen aikavälin vaikutukset

- 1. Opiskelijoiden oppiminen heikkenee ja sitoutuminen opintoihinsa ei ole samaa, kuin että opettaja olisi paikalla. Järjestyshäiriöt luokissa lisääntyvät.
- 2. Oto-tilanteessa (oman tunnin ohessa) pidettävät sijaisuudet kuormittavat opettajia OTO-sijaisuuksien järjestely on myös esihenkilöitä kuormittava tekijä.
- 3. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen heikkenee. Oto-tuntien aiheuttama lisäkuormitus ei jakaudu samalla tavalla kaikille opettajille.
- 4. Ei vaikutusta
- 5. Ei vaikutusta
- 6. Ei vaikutusta

Pitkän aikavälin vaikutukset

- 1. Oppimistulokset ovat heikommat, eikä tukea tarvitsevat saa apua. Haitallinen vaikutus Ylöjärveen koulutuksen järjestäjänä (vrt. Nokian uutisointi keväällä). Tukea tarvitsevat oppilaat kärsivät tilanteesta eniten.
- 2. Opetushenkilöstön työhyvinvointi heikkenee.
- Tilanne kuormittaa vähiten niitä työyksiöitä, joissa toimintakulttuuri, johtaminen ja työhyvinvointi ovat vahvalla tasolla.
- 3. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen vaarantuu., koska lisätyökuorma ei jakaudu tasaisesti kaikille. Tämä voi käynnistää myös positiivista keskustelua työyhteisön käytänteistä ja pelisäännöistä.
- 4. Ei vaikutusta
- 5. Ei vaikutusta
- 6. Ei vaikutusta

Talouden tasapaino–ohjelman toimenpiteiden vaikutusten ennakoarviointi

Toimenpide: **Kustannusnousuun varattu 2% korotus (palvelut, aineet, palvelut, aineet tarvikkeet, muut menot) puolitetaan n. 1 % tasolle, 100 000 €.**

- 1. Kuntalaisvaikutukset (lapset, nuoret, lapsiperheet, kuntalaiset)
- 2. Vaikutukset kaupungin henkilöstöön
- 3. Vaikutukset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
- 4. Vaikutukset asuinalueisiin
- 5. Vaikutukset ympäristöön, luontoon ja ilmastoon
- 6. Muut mahdolliset vaikutukset, esim. yritysvaikutukset

Lyhyen aikavälin vaikutukset

- 1. Ei olennaista muutosta, koska määräraha nousee vuoteen 2025 verrattuna.
- 2. Toiveita ja tarpeita reilummasta korotuksesta on esitetty. Toisaalta monet kunnat joutuvat pohtimaan määrärahojen absoluuttista leikkaamista alaspäin.
- 3. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ei muutu, sillä jaetun määrärahan suuruus on sidottu kunkin toimintayksilön lapsi-/oppilasmäärään.
- 4. Ei vaikutusta
- 5. Ei vaikutusta
- 6. Ei merkittävää vaikutusta.

Pitkän aikavälin vaikutukset

- 1. Pitkällä aikavälillä määrärahan tulee seurata kustannustason muutoksia.
- 2. Toimintayksiköt tarvitsevat kasvatus- ja opetussuunnitelmien toteuttamiseen myös toiminnallisia määrärahoja palkkakulujen lisäksi. Ilman niitä toiminta näivettyy ja tämä näkyy kasvu- ja oppimisyhteisöjen hyvinvoinnin laskuna ja tätä kautta myös oppimistuloksissa.
- 3. -
- 4. -
- 5. -
- 6. Voi vaikuttaa ko. yritysten toimintaan heikentävästi. Kilpailu markkinoista kiristyy ja voi samalla myös vinoutua.